

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 13.

TELEFON STEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG STEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Na napačni poti.

V raznih knjigah, ki se pečajo z državo, z njenim ustrojem, njenimi nalogami in cilji, beremo, naj država kolikor mogoče malo posega v privatno življenje in zlasti v privatno gospodarstvo. V privatne zadeve naj se vtika država s svojimi dekreti le tedaj, če je treba preprečiti prebuje izrastke državljanske politične in gospodarske svobode.

Tej teoriji stoji nasproti druga, ki vsako privatno inicijativo zanika in ubija, na njeno mesto pa hoče postaviti same državne dekrete. Človek naj dela, kar in kolikor mu zapoveduje država, je in pije naj po navodilih države, spi in čuje naj po ukazih države in njene gosposke.

Stoletna izkušnja in najnovejša gospodarska praksa (Rusija) dokazujeta, kakšna teorija je boljša. Kjer pušča državna oblast ljudi pri miru in jih v njihovem delovanju ne moti, tam je zadovoljnost in blagostanje, kakor hitro pa zagolopira v privatne posle državni šimel, tam je polom.

Za visoke upravnike naše države v Beogradu pa stoletne izkušnje ne veljajo. Oni so odločno za drugo tezo, da naj ureja in komandira vse dejanje in nehanje državljanov. In kot pristaši te teorije izdajajo naredbe, ki morajo vsako privatno inicijativo ubiti in iz samostojnih državljanov napraviti mrtve lutke po staroslavnem Metternichovem sistemu.

Gospodom so postali kar čez noč napoti šolski zvezki, pa so sklenili in odredili, da privatne tvrdke ne smejo več izdelovati šolskih zvezkov, ampak da morajo kupovati stroci samo zvezke iz državne tiskarne v Beogradu. S to naredbo je proglašeno izdelovanje šolskih zvezkov čez noč za državni monopol. Zakaj če si država prilasti edinstveno pravico izdelovanja in prodaje kakšnega predmeta, je to brez dvoma monopol, ne zakonit in od parlamenta sklenjen monopol, ampak samolasten in samovoljen monopol.

Mi ne vemo, kako so ali šele bodo visoki upravniki ta monopol utemeljevali. Mogoče bodo rekli, da je državni papir bolj ali pa so črte državne tiskovine bolj ravne kot one v privatnih tiskarnah. Mogoče bodo tudi rekli, da spadajo v državno šolo samo državni zvezki. Za izgovor gotovo ne bodo v zadregi, drugo pa je, če bo izgovor količkaj pameten. Po dotedanjih izkušnjah sodeč ne bo pameten.

Zakaj so vpeljali nov monopol torej ne vemo. Vemo pa od trgovcev s papirjem, da dobi vsak, kdor kupi veliko količino papirja naenkrat in jo sproti plača, precej lep popust. Kdo tiste popuste spravlja, to ugotavlja navadno kakšna posebna anketa. Država jih ne.

A odložimo pikrost in satiro, čeprav jo je na sode in oglejmo si stvar še od druge strani. Kakšne bodo posledice samovoljnega proglaševanja monopolov?

Nič se ne bi čudil, če bi enkrat brali na hišnih voglih, da so vse mesnice v državi zaprte in da mora cela država kupovati meso samo iz klaonice u Beogradu, ker stoji ta po poročilih beogradskih listov na višku moderne tehnike v zatiranju miši in podgan. Tudi čevlji, obleka in sploh vse, kar potrebuje človek utegne biti nekega dne sve monopolizirano. A kaj potem?

Ali se pojde še kdo učiti rokodelstva, če bo videl, da je obsojen na večno pomočništvo v kaki klaonici u Beogradu? Ali bo še kdo vtaknil svoj denar v kakšno trgovsko ali industrijsko podjetje, če se bo moral vsak dan bati, da

Kombinacije.

VLADA JE SLOŽNA. — VOLITVE BODO VODILI RADIKALI. — PAŠIČEVA AVTORITETA. — DO KONCA AVGUSTA NOBENIH SPREMENB.

Beograd, 22. julija. V političnem življenju je sedaj pravo zatišje. Vlada s svoje strani ugotavlja, da so odnosi v vladi popolnoma normalni in dobri. — Vlada se bavi z vprašanji poplave in z zakonskimi načrti, ki bodo na jesen predloženi narodni skupščini.

Vlada zavrača vse vesti, ki govorijo o nesoglasju med poedinimi skupinami in o nespornosti. Z avtentične strani se doznava da se vlada pripravlja na volilno kampanjo in da ni izključeno, da se bodo vršile že v prvi polovici prihodnjega leta volitve za narodno skupščino. Kdo naj izvede te volitve, še ni definitivno odločeno, verjetno pa je, da bo te volitve izvedla homogena radikalna vlada.

da v dogovoru z radikalcem. Ena skupina radikalov želi, da bodi predsednik vlade Pašić, dočim drugi radikali to kombinacijo izključujejo, dasi je dognano, da se danes ne vrše nikaki posli in da dela Uzunović povsem po Pašićevih instrukcijah ter da pri vseh težkih vprašanjih išče nasveta pri Pašiću.

Avtentično se tudi doznava, da je obstanek Uzunovića na vladi zasiguran do konca avgusta in bi šele takrat lahko prišlo do izprememb. V političnih krogih pričakujejo, da pride Pašić v Beograd 18. avgusta, nakar bi se pričele razne konference in razni dogovori.

Znižanje draginskih doklad.

Beograd, 23. julija. Sinoči je bila seja ministrskega sveta, na kateri je bil vzet v pretres načrt ministra financ o redukciji uradniških draginskih doklad za pomoč oškodovancem po poplavah. Minister financ je izjavil po seji novinarjem to-le: O predlogu se je razpravljalo, v celoti pa še ni vse gotovo. Že jutri se bo na seji ministrskega sveta končno sestavilo besedilo tega načrta.

Uzunović je izjavil: Dokončali smo vse. Jutri bo izdelana stilizacija te odločitve. Umeli smo, da je med odgovornim upravljanjem države in demagoštvom velika razlika. Delamo in težko nam je zato, da se spustimo v polemiko z vsemi, pa tudi z raznimi dobro misljenimi predlogi. Ti predlogi, čeprav dobro mi-

šljeni, vodijo, ko se procenijo, čestokrat v absurd. Tako n. pr. predlog, da naj se ne reducirajo plače uradništvu, temveč da naj se odpuste nepotrební uradniki iz službe in se jim da naprej šestmesečna plača. Odkod naj vzamemo toliko denarja? Kdo vé, koliko bi to znašalo. Vsi taki predlogi se ne morejo vzeti v oceno. Sedaj je na vrsti delo o reduciranju materialnih izdatkov, kakor ste to čuli od ministra financ na sestanku, ki ste ga imeli z njim predvčeršnjim. On je poslal apel vsem ministrštvom, da se vsi izdatki, ki niso absolutno potrebni, odleže za prihodnji proračun. Kakor vidite, se je politična situacija pomirila in bo dala razmah za intenzivno delo.

ZA AVTORITETO STJEPANA RADICA

Beograd, 23. julija. Pavle Radić je izjavil novinarjem, da je za današnjo politično situacijo značilno, da še nekaterih politikov ni izučila izkušnja, da je pogreška politika, ako se skuša rušiti ugled Stjepana Radića in njegove stranke. S tem se samo ovira razvoj političnih stvari pri nas.

Mi s svoje strani bomo obdržali ne samo linijo državne politike sporazuma v lojalni kolaboraciji z radikalno stranko nego hočemo doseči tudi pravilno razumevanje narodnega sporazuma v narodu in hočemo uveriti srbski narod, da naša stranka s svojo močjo in kompaktnostjo služi celokupni narodni stvari in veliki naši bodočnosti.

KRIZA V FRANCJI.

Pariz, 23. julija. Predvčeršnjim je po usodnem glasovanju v parlamentu, s katerim je bila vržena Herriotova vlada, zavladala v Parizu ogromna panika. Težjih momentov ni Francija poznala niti v najtežji dobi za časa vojne. Majhni štedilci, ki tvorijo polovico francoskega ljudstva, so začeli dvigati vloge iz bank in jih zamenjavati za zdravo valuto, tako da je nastal pravecati naval na banke.

mu podjetja ne uniči kakšen nov monopol? Ko so v Avstriji vpeljali monopol za vžigalice, je prevzela država ta premet v svojo režijo proti primerni odškodnini. Koliko pa bodo dobili naši izdelovalci šolskih zvezkov?

Pota, na katera je zašla naša državna uprava, so napačna. Ne le, da niso zakonita, ampak so tudi stvarno tako napačna, da morajo pripeljati državo in državljan v sigurno finančno in gospodarsko propast, če se upravniki države ne bodo pravočasno spametovali.

Hkrati je nastala velika borba v trgovinah, ker se je vsakdo skušal in želel rešiti brezvrednega papirnatega denarja.

Na ulicah je došlo do demonstracij proti Herriotu. Njega smatrajo za odgovornega za vse dogodke, ki so povzročili padec franka.

Včeraj zvečer je Poincare zaključil konzultiranje z načelniki strank in predložil o tem poročilo predsedniku republike Doumergueu. V tem poročilu pravi, da bo danes predložil listo nove vlade. Poincare bo v narodni skupščini zahteval dalekosežna pooblastila, tako da bo on faktično diktator v Franciji.

Nad 200 poslancev je poslalo predsedniku republike peticijo, v kateri zahtevajo, da se sestavi prava vlada narodne koncentracije.

RAZMERE V JUŽNI SRBIJI.

Beograd, 23. julija. Narodni poslanec Čirković je bil včeraj dopoldne pri Uzunoviću in ga je informiral o situaciji v Južni Srbiji, zlasti o uboju Hadžipopovića. Uzunović je obvestil Čirkovića, da je vlada storila energične korake, da vendar že enkrat preneha akcija madeonskega kabineta.

RAZPORED PROFESORJEV IN UČITELJEV.

Beograd, 23. julija. Minister prosvete Miša Trifunović odputuje na oddih v Vrnjice. Včeraj je še podpisal mnogo ukazov, ki se tičejo razporeda profesorjev in učiteljev v celi državi.

UBEGEL UREDNIK.

Pariz, 23. julija. Na tajinstven način je pobegnil urednik lista »Petit Journal« Feyauvent. List razpisuje 10 tisoč frankov nagrade, ki dozna o njem.

Občinske volitve v Srbiji.

Beograd, 23. julija. Danes zvečer odputuje v Karlove Vare dr. Leovac kot poverjenik ministra notranjih del Bože Maksimovića. Orisal bo Pašiću detaljno politično situacijo, zlasti razmere v beograjski občini.

Beograd, 23. julija. Narodni poslanec Besarabić, ki je obenem kmet-pravnik beograjske občine, je izjavil, da je zahteval od ministra notranjih del, naj odstrani Bobića z mesta upravnika občine, ker ta oškoduje interese občine. Vzel sem v svoje roke električno centralo, da bi ne bila vpropaščena in prevzemam tudi vso odgovornost nase.

Beograd, 23. julija. Na včerajšnji seji izvršilnega odbora demokratske stranke se je po daljši diskusiji sklenilo, da se za predsednika beograjske občine kandidira dr. Krsta Kumanudi. Ta sklep bo danes predložen glavnemu odboru v odobrenje. Za predsednika kandidatne liste je določen Kosta Jovanović.

V nedeljo imajo demokrati svojo prvo agitacijsko zborovanje v »Slaviji«. Govorili bodo Davidović, Timotijević, Kumanudi in Kosta Jovanović.

Beograd, 23. julija. Včeraj se je opazilo nekoliko konferene, izmed katerih je zelo važna konferenca dr. Kumanudija s predsednikom vlade Uzunovićem. Oba sta se dolgo razgovarjala o pomoči oškodovancem po poplavah. Dr. Kumanudi je tudi detaljno informiral Uzunovića o zlorabi uradne oblasti od strani političnih organov o priliki pripravi za volitve v južnih krajih in prosil zaščite od predsednika vlade, ker minister notranjih del Boža Maksimović vse to tolerira.

ZAUPNI FONDI IN POPLAVE.

Beograd, 23. julija. Ko je predsednik vlade Uzunović prišel včeraj v svoj kabinet, je imel kmalu nato sestanek z Markom Trifkovićem, Ilijo Mihajlovićem in Ljubo Popovićem. Razgovarjali so se o politični situaciji in o instrukcijah, ki so prispele od Pašića.

Uzunović je prisostvoval nekaj časa tudi seji finančno-ekonomskega komiteta ministrov. Doznalo se je, da je dr. Ninčić odstopil od svojih zaupnih kreditov 5 milijonov dinarjev za pomoč poplavljenemu. Ta Ninčićeva gesta se pohvalno tolmači. Minister notranjih del Boža Maksimović se je odločil, da tudi on izloči gotovo vsoto iz poverljivih kreditov za poplavljenec.

Uzunović je pozneje sprejel še ministra dr. Srškića in se razgovarjal z njim o politični situaciji.

NEMA PARE . . .

Beograd, 23. julija. Predsednik vlade, Uzunović, je včeraj izjavil novinarjem: Zaradi poplav je situacija težka. Denarja nimamo. Trudimo se, da dobimo pare, a trudimo se tudi, da uradništva preveč ne oškodujemo.

ZA POMOČ POPLAVLJENCEM V SRBIJI.

Beograd, 23. julija. Bivši minister za promet Ante Radojević je vložil včeraj interpelacijo na ministra financ in ministra za kmetijstvo, v kateri vprašuje, zakaj se ne nudi pomoč poplavljenim krajem okoli Čačka.

AGRARNA REFORMA V DALMACIJI.

Beograd, 23. julija. Minister za agrarno reformo dr. Šibenik je sporočil Uzunoviću, da je izdelal zakonski načrt o agrarni reformi v Dalmaciji in da ga bo predložil v pretres na današnji seji vlade.

Politične vesti.

(Dalje prih.)

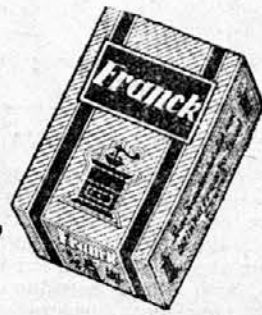
Kakor je delala že Vaša stara mati. bilo je pravilno.

Kuhala je svojo kavo samo s

Pravim Franckovim kavnim pridatkom.

Ta je danes še vedno tako fin kakor izvrsten pridatek
k zrnati in žitni kavi ter bo to tudi zmeraj ostal.

Dnevne vesti.

PODANIKI IN DRŽAVLJANI.

Bivši nemški cesar Viljem II. je silno mnogo dal na svoj »Gottesgnadentum«. Kjer je le mogel, je razglasil nekako svoje božje poslanstvo in dosledno temu je smatral vse Nemce v rajhu za svoje podložnike ali podanike.

V naši državi je pa nekoliko drugače. Naš kralj se uradno podpisuje: Mi, Aleksander, po milosti božji in po volji naroda kralj itd. Dosledno temu ni tudi nismo več nikoli podaniki ali podložniki, ampak smo državljani, ker smo člani onega naroda, ki ima svojo voljo.

Naša vojaška uprava pa tega menda ne ve. Če bi to vedela, bi mi ne brali včeraj v listih v razglasu za sprejem v podoficirsko bolničarsko šolo v Nišu, da mora biti prošilec »podanik« kraljevine SHS...

CISTA VEST.

Na zadnji seji mariborskega občinskega sveta se je pralo neko precej umazano perilo. Navadno se zgodi, da se človek še tako umazanega perila ne sramuje, če ni njegovo. Tako se dve ali tri stranke v Mariboru res niso sramovale umazanih in so rekly čisto mirno, naj se le javno pere.

Ena stranka pa je le rekla, da bi bilo bolje, če bi se perilo pralo pri zaprtih vratih. Najbrž je bilo njeno.

Menda ni treba razkladati na dolgo in široko, da je ta sramežljiva stranka naša dična SDS.

— Osrednja Zveza javnih namestencev in upokojencev za Slovenijo priredi sestanek vseh predsednikov in tajnikov oziroma njih pooblaščenec pri njej včlanjenih strokovnih in krajevnih organizacijah v soboto, 24. t. m. in krajevnih organizacijah »pri Mraku« ob 20. uri v salonu restavracije. Poročala bo o ukrepih, ki na Rinski cesti. Poročala bo o ukrepih, ki jih je storila vsled nameravane redukcije draginskih doklad ter bo hkratu prosila za nadaljnja navodila, ker njen glavni odbor spričo resnosti položaja ne more prevzeti sam odgovornosti. Organizacije, ki pri O. Z. niso včlane, nimajo pristopa. Posebna vabila se ne bodo dostavljala. — Predsedstvo O. Z.

— Nemški jezik na meščanskih šolah v Sloveniji. Po odloku prejšnjega prosvetnega ministra g. Stj. Radića se bo poučeval od 1. septembra t. l. dalje nemški jezik tedensko po 3 ure kot obvezen predmet tudi v tretjem in četrtem razredu meščanskih šol.

— Takse na meščanskih šolah. Na zahtevo prosvetnega ministrstva glede plačevanja taks na meščanskih šolah je dala Generalna direkcija posrednih davkov sledečo pojasnilo: Vse meščanske šole v Banatu, Bački, Baranji, Dalmaciji, Hrvatski, Slavoniji ter vse tem podobne šole, dalje meščanske šole v Sloveniji, višje narodne šole (trgovske) v Bosni, višje ljudske (meščanske) in višje dekleške šole na Hrvatskem ter v Bosni in Hercegovini imajo zaračunati šolsko takso tako, kot srednje šole, to pa zato, ker je smatrali četverozredno meščansko šolo enakopravnim četverozredni srednji šoli — gimnaziji.

— Angleška eskadra v Kotorju. Dne 20. t. m. je dospela v Kotor angleška eskadra. Naše državne oblasti kakor tudi prebivalstvo so priredile Angležem svečan sprejem.

— Vozne olajšave za obiskovalce našega Primorja. Prometno ministrstvo je izdalo naredbu glasom katere plačajo polovično vožnjo samo oni posetniki našega Primorja, ki bivaajo najmanj 15 dni na našem Primorju, ne pa tudi oni, ki se vozijo med tem časom v Italijo.

— Razpisana zdravniška mesta. Krajevna bratovska skladnica Cinkarne d. d. razpisuje mesto skladišnega zdravnika. Prošnje za navedbo zahtevkov je vložiti do dne 5. avgusta pri navedeni bratovski skladnici. — Za zdravstveno okrožje Trebnje je razpisano mesto okrožnega zdravnika. Prošnje je vložiti do 2. avgusta pri velikem županu ljubljanske oblasti.

— Odlikovanja za državljanske zasluge. Na predlog notranjega ministra so odlikovani s kraljevimi ukazom z zlato kolajno za državljanske zasluge: Karel Tekavčič, trgovski kuririst v Ljubljani, Anton Dobrave, občinski odbornik v Kozjem ter Alojzij Jerman, župan občine Rova v kamniškem okraju.

— Premeseni so profesorji oz. supletiti: Martin Maurič iz Ljubljane v Gospič, Franjo Pahajne iz Aleksinca v Kočevje, Bogoslav Tepič iz Maribora v Mursko Soboto in Simon Milač iz Ljubljane v Mursko Soboto.

— Iz prosvetne službe. Upokojen je prosvetni inspektor Josip Wester. — Teodor Grudinski je imenovan za profesorja na tehniški fakulteti ljubljanske univerze.

— Ukaz v poljedelskem ministrstvu. Imenovana sta: Dragotin Lopan, dosedaj veterinarski inšpektor pri velikem županu primorsko-krajiške oblasti za veterinarja pri okrajnem glavarstvu v Krapini ter Anton Šega, državni ekonom sreza Maribor, levi breg, za upravnika novoustanovljene šole za poljedelstvo in živinorejo v Rakičanih v Prekmurju.

— Fašistovska propaganda v Ameriki. Italijanska vlada je jela uganjati v Severni Ameriki veliko propagando za fašizem. V ta namen izdaja v New Yorku fašistovski list »The Italian Digest«. Ta list bo prinašal v angle-

škem prevodu članke italijanskih fašistovskih vodij, da tako seznanijo ameriško javnost z gospodarskim, političnim in socialnim procvitom Italije v eri fašistovske diktature. List bo napadal predvsem socialiste, prostozidarje in ameriške Italijane, ki nasprotujejo fašizmu. Redakcijskemu odboru načeljuje Bi-gongieri, profesor na newyorškem vseučilišču. Mož je bil pred kratkim radi fašistovske propagande v Ameriki pri Mussoliniju.

— Demonstracije brezposelnih na Dunaju. V sredo so se vršile na Dunaju burne demonstracije brezposelnih. Demonstrantje so hoteli prodreti policijski kordon v namenu, da pridejo do parlamenta. Straža jih je napadla z golimi sabljami, pri čemur je bilo več ranjenih tako na strani demonstrantov kakor na strani policije. Več oseb je aretiranih.

— Vsa švedska državljan mora znati plavati. Švedska vlada je izdala posnemanja vredno naredbo, glasom katere je učenje plavanja v ljudskih šolah obvezno za vse državljane, ki stanujejo v pokrajinah ležečih ob morju in rekah. Učeneč, ki si v razredu ni pridobil predpisane izurjenosti v plavanju, ni sposoben za višji razred. Vlada je izdala to naredbo vsled tega, ker je vsako leto utonilo veliko število oseb, ker niso znali plavati.

— Oblak se je utrgal. Predvčeršnjim se je utrgal oblak nad okolico Kruševca in Aleksandrova v Sumadiji. Naliv je opustošil vso pokrajino. Tovarna za milo v Kruševcu je popolnoma uničena. Skladišče z 10 vagoni toaletne in drugega mila je poplavljenjo.

— Bubonska kuga na Uralu. Kakor poročajo iz Moskve je izbruhnila na Uralu bubonska kuga, ki se hitro širi. Zahlevala je že številne človeške žrtve.

— Zagonetna smrt trgovca Hirschla pojasnjena. Preiskava je ugotovila, da je ubil trgovca Hirschla, o čigar smrti smo poročali, njegov sojetnik in »Zimmerkomandant« lopov Javor, ki sedi, kot znano, radi falzificiranja 1000-dinarskih novčanic. Da so take stvari mogoče, je skandal. Nesrečno stilizirano pa je, če piše neki slovenski list: »Vesti, da so Hirschlerja pretepali tudi pazniki in policijski stražniki, so se k sreči izkazale za neresnične, kar vsa javnost z veseljem pozdravlja.« — Kakor, da bi se kaj takega še nikdar ne bi bilo zgodilo.

— Zupan in 12 občinskih odbornikov aretiranih. Srečki poglavar v Valjevu B. Lazič je dal zapreti župana, 12 odbornikov in 3 uradnike občine Kotešić. Obtoženi so, da so goljufali z vojaškimi izkaznicami, ter na ta način oprostili vojaške službe mnogo kmetov. Preiskava se nadaljuje. Osumljenih je še več drugih oseb. Na intervencijo poslanca Pera Markovića, jih bo izpustilo sodišče na svobodo do jeseni ko se bo vršila glavna razprava Afera je vzbudila veliko zanimanje posebno v političnih krogih.

— Razdeljevanje orožja prebivalstvu v Hercegovini. Radi neprestanih napadov črnogorskih odmetnikov na hercegovinsko prebivalstvo so začele oblasti razdeljevati tamošnjemu prebivalstvu orožje.

— Velik kriminalni proces v Gorici. Te dni se je pričel v Gorici senzacionalen proces proti 12 vlomilec, žeparjem in ponarejevalcem bančnih nakaznic. Med njimi so tudi trije jugoslovanski državljani. Vlomilec, tatova in goljufa Carlo Perusich in Pellegrini, ki sta se izdajala za živinska trgovca sta ogoljufala tudi v Zagrebu več bank za visoke vsote med drugim banko »Rein in drug« za 342.000 Din, »Eskomptno banko« za 875.000 Din in banko »O. Schick« za 261.000 Din. Razprava bo trajala več dni.

— Razbojniški napad na potnike. V nedeljo 18. t. m. se je odpeljala iz Nikšića v Grabovo komisija, ki je imela nalogo izbrati prostor za novo osnovno šolo, ki se ima zidati v Grabovem. Ko so člani komisije izvršili svojo nalogo, so se ob 7. zvečer vračali z avtomobilom proti domu. Ko so pasirali selo Trubje, so skočili pred nje odmetniki iz čete Roganovića, jih pozvali, da ustavijo avto ter začeli tudi nanje streljati. Člani komisije so se ustavili in izstopili iz avtomobila. Odmetniki so zahtevali, da dvignejo roke. To so tudi storili. Član komisije zdravnik Dr. Martinovič pa je med tem napravil slučajno gesto, kot da sega v revolverski žep. To je opazil eden od odmetnikov ter oddal revolver. Odmetniki so nato preiskali ostale člane komisije, jim odvzeli 3000 Din ter izginili. Komisija se je nato z ranjenim zdravnikom odpeljala v Nikšić. Dr. Martinovič so operirali. Vendar pa je dva dni nato umrl. Pokojni dr. Martinovič je zet generala Janka Vukotića, armijskega komandanta v Skoplju in brat črnogorskega generala Petra Martinovića. Zaposlača žena.

— Tatvina dolarskega čeka. Karolu Paku iz Celja je bil iz pisma ukraden ček, glaseč se na 5 dolarjev. Ček je bil iz pisma vzet med potjo iz Amerike do Celja. Denarni zavodi se na ta ček opozarjajo.

— Bombni atentati v Gorenji Slezi. Iz Bratislave poročajo: Te dni je bil izvršen v Polovem atentat na hišo brata pred kratkim na poldrugo leto obsojenega rektorja Duda. Atentator je vrgele v hišo dinamitno bombo, ki je Duda težko ranila, hišo pa močno poškodovala. — V Hohenlohe-Hütte je bil izvršen atentat na župnika Múchatza.

— Pri poplavi pri Rugovem poginilo 100 oseb. Kakor poročajo iz Beograda, se je utrgal nad Rugovom oblak, vsled česar je nastala v celi dolini velika poplava. Pri tem je poginilo 100 oseb. Do sedaj so našli 40 trupel. Samo od ene družine je izginilo 10 oseb.

— Polom založbe »Chronos« na Dunaju. Založba »Chronos«, ki je izdajala liste »Die Stunde« in »Die Bühne«, je vsled aretacije svojega glavnega upravnika likvidirala. Glavni urednik lista »Die Stunde« Emerich Bekessi, ki je ovaden državnemu pravdnistvu radi 28 slučajev izsiljevanja je neznankam izginil. »Die Stunde« izhaja še, izdaja jo pa drug konzoreij.

— Zlato iz — soli. Pred monakovskim sodnim dvorom sta se zagovarjala te dni dva trgovca radi goljufije. Čifuta Unruh in Krusenbaum sta sleparila ljudi s tem, da sta trdila, da znata producirati iz soli zlato. Pri tem sta postopala tako spretno, da sta izvalila nekemu berlinskemu trgovcu 53.000 mark, celi vrsti drugih oseb pa zneske od 2000 do 11.000 mark ter sta speljala končno na led v Stuttgartu celo nekega inženirja, kateremu se je posrečilo ustanoviti s pomočjo raznih kapitalistov družbo za proučevanje tega problema. Unruh in Krusenbaum sta prešla od družbe 27.000 mark. Vse višje vsote pa jima je družba obljubila za slučaj, da se stvar posreči. Unruh in Krusenbaum sta mešala v sol zdrobljeno zlato. Družba ju je končno razkrinkala in izročila sodišču.

— Notar in generalni svetnik — defraudant. V St. Malu je bil aretiran 66-letni Jean Alphonse Bigoa, bivši notar in generalni svetnik. Poneveril in ogoljufal je svoje klijente za okrog 1 milijon frankov.

— Ločitev in poroka v zaporu. Kakor znano, je bil bivši šef madjarske policije Nadossy v znani falzifikatorski obojen — zaenkrat — na več let ječe. Po obdobju se je ločil od svoje žene. Ko mu je bilo sporočeno, da je njegova ločitev potrjena, se je dal zapisati k raportu ter javil ravnatelju jetnišnice, da se želi poročiti z bogato gospo Vuk. Dovolili so mu. Poroka se vrši v kratkem, in sicer v jetnišnici. Na Madjarskem smatrajo ta slučaj povsem umevnim. Nadossyja ter ostalih falzifikatorjev namreč Madjari ne smatrajo za navadne kaznjence, temveč za častne ljudi in mučenike, ki se jim je pač ponesrečilo veliko patriotsko delo.

— Bogataš v ubožnici. V ubožnici v Manchesteru na Angleškem živi že 17 let berač Higgins. Te dni mu je bila službeno sporočena nepričakovana vest, da mu je umrl v Ameriki stric, ki mu je zapustil 200.000 funtov sterlingov (v našem denarju okrog 54 milijonov dinarjev). Obenem so mu sporočili, da mora sedaj zapustiti ubožnico. Toda novopečenemu bogatašu se je ubožnica tako priljubila, da je ni mogel zapustiti. Izjavil je, da je pripravljen plačevati za stanovanje, hrano in drugo oskrbo ubožnici isto vsoto, ki bi jo plačeval v najboljšem hotelu, samo, da ga ne izženejo. Načelnik pa na to ni mogel pristati. Ker bogataš ni hotel ubožnice na noben način zapustiti, so ga morali s silo izgnati. Tedaj pa se mu je porodila originalna misel. Izjavil je, da je pripravljen ubožnico kupiti. Ubožnica je majhna hiša, ki ne odgovarja več svojim zahtevam in manchesterska občina je nameravala že dalje časa zidati novo moderno ubožnico. Zato so se kmalu sporazumeli in ubožnica je postala na zadovoljstvo obeh strank Higginsova last. V zahvalo, da so mu dovolili odkup ubožnice, je podaril Higgins 50.000 dolarjev za reveže. On sam pa se je nastanil v skromni hišici, kjer želi po 17 letih lepega, tihega življenja kot berač, zadovoljno življenje nadaljevati tudi kot bogataš ter tam tudi umreti.

— Fahrmanov aeroplan v Novem Sadu. V sredo je došel v Novi Sad veliki Fahrmanov aeroplan, ki razkazuje po vsem Balkanu nov aparat za metanje bomb. Aeroplan ima prostora za 16 oseb. V Novem Sadu ostane 3-4 dni. Vodja aeroplana Coupe je zbolel na poletu iz Aten v Novi Sad na solnčarici. Upa, da bo mogel, ko ozdravi, preleteti progo Novi Sad-Pariz v 10 urah.

— Stavka vrtnarjev v Vatikanu. V Vatikanu je izbruhnila stavka vrtnarjev, ki zahtevajo povišanje svojih plač.

— Smolo je imel. Te dni je bil aretiran v Budapešti blaginjak angleško-madjarske tovarne za sukanec Ivan Hefe. Hefe si je »izposodil« iz blagajne 550 milj. madj. kron. Vzel si je dopust ter odšel z denarjem v Monte Carlo igrati. Pravi, da je bil prepričan, da bo tam še enkrat toliko priigral, kakor bi bil izposojeno svoto vrnil v blagajno. Sreča mu ni bila mila. Pri igri je izgubil ves denar, naker se je vrnil v Budapešto ter se sam prijavil policiji, ki ga je aretirala. Hefe je sin vpokojene generala.

— Opozarjamo trgovske kroge, da je prišla knjiga »Statistika spolne trgovine« za leto 1925. Dobi se na Glavni carinarnici (ekonomat) Ljubljana. Cena 100 Din.

Ljubljana.

— Prodaja jelševih dreves na mestnem travniku v Kolizeji se bo vršila v nedeljo dne 25. julija 1926 ob pol deveti uri dopoldne na licu mesta. Interesenti se vabijo, da se te prodaje v čimvečjem številu udeležijo.

— Številni karamboli. Sreda je bila za Ljubljano dan številnih karambolov. Tako je šofer Mali iz Trčja vozil po Sv. Petra cesti tako neprevidno z avtom, da je prekučnil ročni voziček postrežnika Hafnerja in mu raz-

tresel orehe, ki jih je ta peljal. Voziček pa se še nagnil tako, da je razbil na Reboljevi hiši tri šipe in polomil okenski okvir. Šofer je svojo neprevidnost priznal. — Na Dvorakovi ulici sta se zaletela drug v drugega dva kolesarja, ker je eden nepravilno vozil po levi strani. Za kazen se mu je polomilo kolo. — V Vodmatu je privozil s silno hitrostjo neki avtomobil iz Trbovelj in prevrnil neke mlekarici vso zalogo mleka in ji razbil posodo v skupni vrednosti 1000 Din. Avtomobil, ki je tudi vozil proti predpisom po levi strani, je kar odbrzel naprej, vendar je ondotni milničarski paznik ugotovil njegovo številko. — Hlapcu inž. Lukmana Hoslerju se je na Karlovski cesti v drugi splašil v istem dnevu konj in oddivjal s tovornim vozom proti Sentjakobskemu župnišču, kjer je Hosler padel z voza in se težko poškodoval po glavi in po udih. Nato je konj oddirkal po Rožni ulici preko Sentjakobskega trga in tam prevrnil dve stojnici. Na Cojzovi cesti se je konj upehal in ga je mogel neki kolesar ustaviti in spraviti na varno. Škode ni splašeni konj napravil nikake, razen te, da se je vozu pri tem dirkanju strlo kolo in da je z voza padla motorna žaga, ki se je precej pokvarila, kakor tudi njen bencinski motor.

— Policijska kronika. Policija je izvršila 1 aretacijo radi beračenja. — Iglju Jakubu je bilo pokradenih več delov za železne peči v skupni vrednosti 825 Din. Storilec ni znan. — Policija je zabeležila najdbo nekega ukradenega dežnika, dalje 1 nesrečo v tovarni, 1 neprijavljen taksi podvržen voz, 1 prekoračenje pol. ure, 1 godbo brez dovoljenja, 1 slučaj utonitve, 1 telesno poškodbo vsled neprevidne vožnje s kolesom, 1 slučaj splašenega konja in 7 prestopkov cestno policijskega reda.

NEVIHTE IN POPLAVE.

Na Pluškem polju, posebno nad Poljčana-mi in Grobelnem je divjala včeraj huda nevihta s točo, ki je napravila na poljih precejšnjo škodo.

Donava v svojem gorenjem toku še vedno narašča. Voda udara še vedno, skozi nasipe. Poplavljenih je par nadaljnjih vasi. V splošnem je položaj že mnogo boljši. Toda v Srbiji je prišlo zopet do večjih katastrof. Nad Vrnjaci in nad Kruševcem se je utrgal oblak, vsled česar so narasli tamkašnji potoki v hudournike, odnesli več lesenih hiš ter povzročili veliko škodo na polju.

Dopisi.

Celje. V soboto dne 17. t. m. ob tričetrt na 4 popoldne je bila celjska požarna bramba telefoničnim potom obveščena, da je v vasi Tremerje izbruhnil velik požar. Tekom par minut je odšel prvi oddelek z avtobrigadno in dvema motornima brizgalnima na pogorišče, pri čemer pripomnimo, da je bila omenjena brizgalna baš istega dne od trdke Rosenbauer iz Linca kupljena. Temu oddelku sta sledila še dva oddelka. Nekako v sredi vasi so gorela tri gospodarska poslopja, last posestnika Kovača, po domače Čehovina, v največji nevarnosti so bili tudi sosedni, s poljskimi pridelki napolnjeni objekti. Vsled neumornega in smotrenega delovanja od strani gasilcev se je grozeča nevarnost v tolažbo prizadetih sosedov odvrnila. Pozneje dospeli gasilci iz Laškega, Gaberja, Rimskih Toplic in Teharjev so se udeležili samo še omejitve požara in pri pospravljanju. Nova avtobrigadna se je izkazala pri tem požaru sijajno in se je moštvo kakor tudi prebivalstvo o tem na lastne oči prepričalo. Občinstvo je bilo pa tudi polno hvale. Opisani požar je povzročil sicer ogromno materialno škodo, ki pa je večidel krita z zavarovalno. — Pri tej priliki se javnost ponovno naproša, da uvečuje potrebo izbornega gasilskega orodja ter da gnotno podpira celjsko gasilsko društvo, da bo moglo isto čimprej plačati dolg, ki ga je moralo kontrahirati povodom nabave nove avtobrigadne.

Laško. Naš občinski odbor je svoječasno soglasno in z navdušenjem sklenil, naj se podvzamejo potrebni koraki za proglasitev našega zgodovinsko in industrijsko tako bogatega trga za mesto. Pooblastil je župana, da doprine vse potrebno gradivo in da čimprej izposluje realiziranje soglasnega sklepa. Zdaj bodo potekli že skoraj trije meseci in kakor se nam zdi, se ni storilo za dosedaj tako eminentno važnega sklepa še ničesar. Ali je resnica in kaj pomeni to? Odgovorni gospodje naj upoštevajo, da delajo gotovi čimtelji neumorno na to, da bi se preselili razni uradi v Trbovlje.

ZAHVALA »JADRANSKE STRAŽE«.

Podpisani odbor kot prireditelj »Petrovega dne« v Rogški Slatini se najiskrenejše zahvaljuje vsem, ki so na katerikoli način pripomogli do tako lepega uspeha. V prvi vrsti izrekamo najlepšo hvalo zdraviliškemu ravnatelju g. dr. Šteru, ki nam je šel z vso ljubeznivostjo in požrtnostjo v vsakem oziru na roko, nam stavlil vse na razpolago, kar koli smo potrebovale ter nam s tem poklonil največji prispevek. Dalje se srčno zahvaljujemo njegovi gospe soprogini in vsem ostalim članicam damskega komiteja v Rogški Slatini, ki so z veliko požrtnostjo vodile priprave in nam vztrajno pomagale. Trenotno naj se blagovolijo zadovoljiti z našo zahvalo na tem mestu vsi cenj. darovalci dobikov in

prispevkov za tombolo. Vsem najlepša hvala! Končno bodi izrečena zahvala še članom Glavnega odbora gg. dr. Marnu, dr. Fetičlu in Gostiši za njih pomoč.

Zenski mestni odbor »Jadranske Straže« v Ljubljani.

IZ ZASEDENEGA OZEMLJA.

Kaznovana zborovanja. Pred tednom dni se je vršila razprava pred sežanskim pretorjem proti tomajskemu županu Kjudru in dr. Kralju iz Trsta, češ, da sta imela aprila meseca tajno zborovanje v Tomaju. Pri razpravi se je izkazalo, da je bilo to navadno društveno zborovanje tamošnjega prosvetnega društva, ki se je vršilo v društvenih prostorih in na katerem je predaval kot gost dr. Kralj in da je bil karabinerski brigadir nekoliko pregoreč v svojem službenem in protislovanškem poslovanju.

Istolam se je vršila razprava proti Antonu Boletu, Gulicu in Turku iz Koprive in dr. Jožetu Deklevu iz Trsta. Obtoženi so prvi trje, da so brez dovoljenja sklicali zborovanje aprila meseca v Koprivi, četrti pa, da je nastopil kot govornik. Slo je za navadno zborovanje, kakršnih je bilo v tistem času veliko po vsem Krasu in drugod, kjer se je elovenskemu kmetu pojasnila vsebina novega zakona o občinskih užitkih. Karabinerski poveljnik, isti kakor v gori navedenem slučaju je opisal to zborovanje kot antitržavno in antitalijansko in radi tega kot skrajno nevarno. Dr. Dekleva in Anton Bole sta bila pogojno obsojena stroške razprave in plačilo pristojbin, ostala dva sta bila oproščena.

Aretacija. Tajnik političnega društva »Edinost« v Trstu Jože Gabršček se je te dni podal na oddih v svoj rojstni kraj Tolmin. Toda tam ga je čakalo presenečenje. Vedno čuječe oko postave, seveda čuječe kadar gre proti Slovanom, je Gabrščka takoj aretiralo in izpustilo šele naslednjega dne.

Opera Italia redentca. Pretekli teden je šlo skozi Trst kakih 100 otrok, ki jih je »odobrodnežno« društvo »Opera Nazionale Italia Redentca« zbralo izmed otrok svojih 14 otro-

ških vrtecev in jih poslalo v pomorsko zdravilišče Izolo. Otroci so bili tudi iz Rajblja, Kobarida, Sv. Lucije, Tolmina, Volč in Kanala. Tržaški »Piccolo della Sera« je poudarjal v svojem poročilu zlasti, da je naloga omenjenega društva, vzgajati jih v jeziku Italije in v ljubezni do nje. Radi tega je bil, poročevalec posebno vzradoščen, ko je videl, da pozdravljajo vsi otroci po rimljansko in da znajo vsi govoriti italijansko.

Iz tržaškega fašizma. Z ustanovitvijo fašistske milice so bile razpuščene vse prejšnje akcijske čete (squadre d'azione). Prejšnji skuadristi so skoro vsi vstopili v vrste milice. Le Trst je tvoril nekako izjemo. Ravno najbolj gorki fašisti prve ure, kakor se sami imenujejo, so ostali zunaj nove organizacije. Bili so sicer razpuščeni kot čete, v resnici pa so še dalje živeli svoje življenje in so delali tudi precej preglativce oficijelni milici in stranki. Sedaj se je pod pritiskom tajnika Ricci-ja posrečilo kapetanu milice Pirelliju, potegniti v milico tudi te elemente. Ta rešitev je našla svoje odobrenje tudi na najvišjem mestu v Rimu.

Preganjanje društev. Mladinsko društvo »Vesna« iz Sv. Križa pri Trstu je priredilo v nedeljo 18. t. m. izlet v Tomaj na Krasu. Tam je zapelo pesem-zalostinko na grobu pred kratkim umrlega slovenskega pesnika Srečka Kosovega. To je vzbudilo pozornost milice, ki je obkolila izletnike ter zapisala in izpraševala voditelje. Nato so jih oboroženi s puškami spremljali proti Sežani. Na poti so jih srečali miličarji in karabinerji iz Sežane, ki so bili med tem na to opozorjeni. Zasliševanje se je ponovilo in častno spremstvo do Sežane so prevzeli sedaj karabinerji in miličarji.

Sport.

Nov amaterski svetovni kolesarski rekord. Nemški amater Werner Mielthe je prevozil na kolesu 17. decembra 1924 v eni uri 41 km 947 m in sicer brez pacemakerja. Eden najboljših angleških vozačev, Franc Southall, je sedaj zboljšal ta rekord na 42 km 538 m. Southall bi bil prevozil še daljšo progo, toda proti koncu vožnje je začel močno pihati in deževati, tako da je Anglež le z naporom vseh svojih moči dosegel novi rekord.

Hoff zahteva 100.000 dolarjev — ker je amater. Kakor poroča tajnik ameriškega lahkoatletskega saveza, ne bo savez razpravljalo o odškodninski tožbi na plačilo 100.000 dolarjev, ki jih zahteva znani norveški lahkoatlet Hoff od saveza, ker mu je ta odrekel amaterski karakter. Pač pa bo ameriški savez odločitev v tem vprašanju prepustil norveškemu savezu.

Nov svetovni rekord v desetboju. Pri finskih lahkoatletskih mojstrstvih v Wybörgu je mladi finski desetborec Paavo Yrjölä znatno zboljšal svetovni rekord Amerikanca Osborna. Dosegel je 7831.03 točk. Njegovi uspehi so: 100 m v 10.8 sek., skok v daljavo 6.54 m, kroglja 13 m, skok v višino 1.85 m, 400 m v 52.4 sek., 110 m pregraje v 16.9 sek., disk 37.31 m, skok ob palici 3.30 m, kopje 56.7 m, 1500 m v 4 : 41.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA, četrtek, 22. julija 1926.

Vrednote: Celjska posojilnica d. d., Celje den. 193, bl. 195, zaklj. 195.

Blago: Koruza, feo vag. nakl. post. 3 vag., den. 200, bl. 200, zakl. 200.

Zagreb, 22. julija. Devize: Newyork ček 56.457—56.757, London izplačilo 275.05 do 276.25, ček 275.087—276.237, Pariz 125—127, Milan 182.99—184.19, Praga ček 167.38 do 168.38, Curih 1094.80—1098.80, Berlin 1348.70 do 1352.70, Dunaj ček 799.30—803.30, Budapešta 792.50—796.50.

Curih, 22. julija. Beograd 9.12, London 25.375, Newyork 516.75, Pariz 11.85, Milan 16.80, Praga 15.30, Bukarešta 2.375, Sofija 3.725, Budapešta 0.007280, Berlin 123, Dunaj 73.0875.

POROKE V PERZIJU.

V Berlinu je izšla knjiga »Svet v besedah in slikah«, ki jo je spisal Friderik Rosen, biv-

ši zunanji minister in diplomat. V tej knjigi podaja pisatelj, dober poznavalec Perzije, marsikaj zanimivega o življenju in običajih v Perziji. V tej deželi, kjer se stika bujna tropična vegetacija z večnim snegom in prostranimi poljanami, bogati na umetnosti, narodnih nošah in karakterističnih običajih, v tej izvanredni deželi je tudi sklepanje zakonov nenavadno in interesantno. Mohamed je imel 11 pravih žen ter dve postranski. Od zadnjih je bila ena kristjanka druga pa židinja. Danes so slučajni mnogoženstva v Perziji redki. Temu so krive gospodarske razmere.

Ko postane perzijsko dekle staro 13 do 14 let, jo prodajo njeni starši možu za drag denar, ne da bi se količkaj ozirali na njeno telesno razvitost. Kol moževa žena je neomejen gospodar v svoji hiši, oziroma v slučaju, da ima njen mož več žen, v delu hiše, ki je dločen zanj. Mož se lahko vnovič poroči, ne da bi se oziral na voljo svoje žene. Dosti je, da ji to pove. Ravnotako se more mož ločiti po svoji mili volji, samo da mora svoji ženi povedati. Z ženo, od katere se je bil ločil, se more poročiti vnovič, samo če je bila žena med tem časom poročena z drugim možem in je od njega zopet ločena. Radi tega eksistirajo v Perziji ljudje, katerih poklic je, da se ženijo z ženami, katerim je poroka in ločitev potrebno samo za to, da se morejo zopet povrniti k svojemu prvemu možu. Poleg tega poznajo v Perziji še drugo vrsto zakona, takozvano začasno ženitev. Žena se lahko poroči za čas od 1 do 99 dni. Ta poroka se vrši po istem verskem obredu, kakor navadna stalna poroka. Taki zakoni se sklepajo navadno ob priliki velikih verskih romanj v sveta mesta. Take zakone sklepajo namreč verniki, ki gredo na daljša romanja. Mnoge ženske se s tem preživljajo. Radi tega je navadna prostitucija v Perziji zelo redek pojav. V južnovzhodnem delu Perzije živi plem podoben Kurdom. Njihove žene žive takorekoč samo za petje, ples in ljubezen. Potnik, ki pride v Kirmanšah, vidi šotore tega plemena in posluša v bajni naravi omamljivo petje žen, ki posedujejo vse čare vzhodnih žen.

Jack London:

Morski vrag.

Ko sem ptegnil modroc iz postelje, je vzplamtel. Pogasil sem goreče ostanke slame v postelji in planil na krov na sveži zrak.

Z nekoliko čebriči vode sem pogasil sredi medkrova goreči modroc. Deset minut pozneje pa, ko se je dim že precej razkadi, sem dovolil Maudi, da pride dol. Wolf Larsen je bil nezavesten, toda sveži zrak ga je poživil v malo minutah. Stregla sva mu, ko je napisal, da želi papirja in svinčnika.

»Prosím, ne motite me,« je pisal. »Smehljam se.« »Se vedno sem košček kvasja, kakor vidite,« mi je napisal nekoliko pozneje.

»Veseli me, da ste tako majhen košček kvasja,« sem rekel.

»Hvala!« je napisal. »Pomisli pa, koliko manjši bom, predno umrjem!«

»In vendar sem tukaj pri tebi, Klada,« je napisal. »Sedaj lahko treznejše mislim, kakor kdaj v vsem svojem življenju. Nič me ne more motiti. Osredotočenje je popolno. Živim, več kot živim.«

Te besede so bile sporočilo iz temnega groba, in telo tega človeka je postalo njegov mavzolej. Tam, v tako čudnem grobu, je živel njegov duh.

Osemintrideseto poglavje.

»Mislim, da me je zadela kap na moji levi strani,« je pisal Wolf Larsen dan potem, ko je poskusil, da bi

zažgal ladjo. »Omrtnost narašča. Roko komaj premikam. Govoriti boste morali glasnejše.«

»Ali imate bolečine?« sem vprašal. Glasno sem moral ponoviti vprašanje, da mi je odgovoril:

»Ne zmeraj.«

Leva roka se je pomikala počasi in mučno po papirju; le z največjo težavo sva raztolmačila grde črke. Bile so podobne »sporočilu duhov«, kakor jih je videti pri spiritističnih sejah.

»Ampak še vedno sem tukaj,« je čekala roka še bolj počasi in mučno kot prej.

Svinčnik mu je padel iz rok in morala sva mu ga dati zopet v roko.

»Kadar nimam bolečin, sem popolnoma miren. Nikdar nisem mislil tako jasno. Razmišljam lahko o življenju in smrti kakor kak hinduški vedež.«

»In neumrjčnost?« ga je Maud vprašala na ušesa.

Trikat se je roka pripravila, da bi pisala, a je brez moči tipala po papirju. Zopet mu je padel svinčnik iz rok. Vse zaman sem mu ga skušal dati zopet v roko. Prsti ga niso mogli prijeti. Nato ga je Maud prišla za roko in mu držala prste okoli svinčnika; roka je napisala z velikimi črkami in tako počasi, da je prišla skoraj minut na eno črko:

N—e—u—m—n—o—s—t.

Bila je poslednja beseda Wolfa Larsena, ki je ostal skeptičen in neuklonljiv do konca. Roka mu je omahnila. Trup se mu je rahlo gibal. Nato ni bilo nobenega gibanja. Maud je izpustila roko. Prsti so se

narahlo razprostrli, ločili vsled svoje teže drug od drugega in svinčnih se je zvalil po mizi.

»Ali še vedno slišite?« sem vpil, ga držal za prste in čakal, da mi z enim pritiskom reče »da«. Ni bilo odziva. Roka je bila mrtva.

»Videla sem, da so se mu ustnice rahlo premikale,« je rekla Maud.

Ponovil sem vprašanje. Ustnice so se gibale. Položila je nanje konec prstov. Zopet sem ponovil vprašanje. »Da,« je oznanila Maud. Upapolno sva se spogledala.

»Čemu je to dobro?« sem vprašal. »Kaj mu lahko rečeva sedaj?«

»Ej, vprašajte ga — —«

Obotavljala se je povedati kaj.

»Vprašajte ga nekaj, na kar bo odgovoril, ne,« sem nasvetoval. »Potem bova ta gotovo vedela.«

»Ali ste lačni?« je zavpila.

»Ustnice so se pod njenimi prsti premikale in odgovorila je: »da.«

»Hočete li govejega mesa?« je vprašala dalje.

»Ne,« je oznanila.

»Mesne juhe?«

»Da, juhe želi,« je rekla mirno in me pogledala.

Dokler bo slišal, se bova lahko sporazumela z njim. Potem pa —

Čudno me je pogledala. Videl sem, da so ji ustnice drhte in solze so se ji prikazale v očeh. Opotekaje je stopila proti meni in jaz sem jo ujel v roke.

(Dalje prih.)

Najboljša, najcenejša
kolesa in šivalni stroj
so edino

Petelinčevi

znamke

Gritzner, Adler, Phönix

Blizu Prešernovega
spomenika za vodo.

za dom, obrt in industrijo. Pouk brez-
plačen, ugodni plačilni pogoji. Tudi
na obroke. Večletna garancija.

Od dobrega
najboljše je
švicarski
pletilni stroj
»DUBIED«

Josip Petelinc, Ljubljana

„Vinocet“

tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana,
nudi

najfinjši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 16, II. nadstropje.

TISKARNA „MERKUR“

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.

TELEFON ŠTEV. 332.

TELEFON ŠTEV. 332.

Se priporoča za vse v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Uprava „Narodnega Dnevnika“

prodaja

makulturni papir

kg Din 4-50.

Mali oglasi.

Za vsako besedo se plača
50 par, za debelo tiskano
pa Din 1.—.

Stekleno

strešno opeko imajo stalno
v zalogi Združene ope-
karne d. d. v Ljubljani.

**Mizarska
delavnica**

Franc Planinšek, Maribor,
Mlinska ulica 11, izdeluje
najfinjše in presto pohi-
štvo po zmernih cenah.

Krasne dekoracijske

patent-divane

v plišu

vam nudi izredno poceni

Rudolf Sever,

Ljubljana, Gospodarska 6.

Vabim na ogled!

Knjigovodkinja

vsestransko verzirana pre-
vzame delo za večerne ev-
titi popoldanske ure pro-
ti nizkemu honorarju. —
Ponudbe na upravo lista
pod značko »Natančna«.

Perica

proti stalni mesečni plači
se išče za parno pralnico.
Informacije se dobe do
24. t. m. na Miklošičevi
cesti 20, soba 233, od 12.
do 13. ure, kjer je tudi
vložiti pismene prošnje z
zahtevkom plače.

Uradnica

z večletno prakso, zmorna
korespondence, knjigovod-
stva, strojepisja in vseh
pisarniških del išče službe
za takoj ali pozneje. —
Ponudbe na upravo lista
pod šifro »Agilna«.

PREMOG - ČEBIN

Wolfova 1/II. - Telef. 56.

Volna in bombaž

za strojno pletenje in
vsakovrstna ročna dela se
učbi v veliki izbiri in po
najnižjih cenah pri Karel
Prelogu, Ljubljana, Gospo-
ska ul. 3. — Stari trg 12.

Modroce

iz najboljšega domačega
in češkega platna, postelj-
ne mreže, zložljive po-
stelje, otomane deko-
racijske patent divane in
tapetniške izdelke nudi
najceneje

RUDOLF RADOVAN
tapetnik

Ljubljana, Krekov trg 7.

Sprejem

v inštrukcijo dijaka nižjih
šol proti nizkemu honorar-
ju ali proti dnevni hrani
Uspeh zaježen! Inter-
sente prosim, da puste
svoj naslov v upravi »Na-
rodnega Dnevnika« pod
šifro »Instrukcija«.

Oglašujte v »Narodnem
Dnevniku«!